

Vasa Kärven

Reviderad

Distriktslogen Norra Sverige nr 19, Vasa Orden av Amerika En svensk-amerikansk vänskaps- och kulturorganisation

DM har ordet

Kära Vasa-vänner i Sverige, USA och Kanada. Nu startar augusti månad detta konstiga år som vi lever i.

Sommaren i delar av Sverige började riktigt bra med värme och sol runt midsommar och framåt en bit, men vad hände sen? Det finns olika rekord att slå. Juli månad lyckades med det som det sämsta temperatur och vädermässigt. Man får gå tillbaka till 1976 för att finna en lägre temperatur i juli i Sverige.

Då vi är så väderberoende i vårt hemland önskar jag att vi ska få se en varmare period i augusti och september.

Denna sommar har Kurt och

jag har rest runt lite i vårt vackra land, upptäckt lite nya och gamla platser, hälsat på vänner och familj och umgåtts med behörigt avstånd till varandra, vilket fungerar alldeles utmärkt. Jag hoppas ni alla också kunnat njuta lite under sommaren.

Vår loge, Logen Bråviken nr 751, hade en träff den 13 juni, hemma hos en logebroder i hans stora trädgård. Vi samlades 26 stycken, med egna bord, stolar och matsäck. Glädjen var

stor att träffas. Vi sjöng lite, hade en tipspromenad och pratade med varandra. En härlig lördags eftermiddag, som vi hoppas kunna ha på sensommaren också.

Tyvärr ställs augustis stora begivenhet - kräftsaktiviteten - som brukar ha en hög närvaro. Man törs ju inte lita på att kunna sitta utomhus och det kan vara svårt att hitta en stor lokal. Vi får hoppas att logerna kan försöka ordna något annat där man kan samlas under ordnade förhållande. Jag tror att det finns ett stort behov och önskan att på något sätt träffas.

Igår, 2 augusti var vi hos Connie och Einar Grön i

Forts... sid 2

Kinship Center

Vad händer nu? Kinship Center är en ideell och allmännyttig förening med inriktning mot stora ämnet Migration. Under åren har den senare förening ändrat namn från Emigrantregistret till Sverige Amerika Centret, Svenska Migrationscentret och slutligen Kinship Center.

Institutionen grundades år 1960 av Värmlands Hembygdsförbund och Logen Karlstad nr 632 av Vasa Orden av Amerika. Kopplingen till hembygdsrörelsen och Vasa Orden har alltså funnits från begynnelsen.

Sverige var en gång ett av Europas stora utvandrarländer. Emigrationen till Amerika var en gång ett allmänt begrepp i landet. Idag är Sverige ett av

de stora invandrarländerna. Det innebär att Kinship Center arbetat med att, historiskt och nutida material insamlas och dokumenteras. Materialet har gjorts tillgängligt för forskning på alla nivåer - från gräsrot till akademisk forskning.

Kinship Center har haft en fortlöpande kontakt med systerorganisationer och vänner i Svensk-Amerika. Under året har detta främst skett med Vasa Ordens arkiv i Bishop Hill, American Swedish Museum i Philadelphia, Swedish Museum i Chicago, Swenson Center i Rock Island, Swedish Museum i Chicago, American Swedish Institute i Minneapolis och Nation Nordic Museum i Seattle.

Ingen annan svensk institu-

Kalendarium:

- 20 augusti - ER-möte Skype
- 19-20 sept - ER-möte Norrköping
- 14 november - Logen Skövde jubilerar (ev.)

Ur innehållet:

Sommarhälsning från VDM 3
Tankar i Coronatider..... 3
100-åringen Bertil 4
60-årsnål utdelad..... 5
Logen Göteborg 5
Kuriosa Logen Stockholm 5

DM har ordet...

Lidköping i deras stora trädgård. Vi var 24 st, främst medlemmar från Logen Lidköping nr 636 som samlades. Alla hade med sig eget fika; kaffe och te bjöd värdparet på. Vi gick en klurig tipspromenad, därefter fikade vi. Det märktes även här att alla var så glada att kunna träffas igen. Det pratades på för fullt runt borden som var utspridda i trädgården.

Augusti blir sig inte riktigt likt heller. I början av denna månad brukar vi fira Årets Svensk-Amerikan (ÅSA), men som ni vet är det inte lätt att resa nu och arrangemanget är uppskjutet på obestämd tid. Vi jobbar vidare med olika spår och kommer senare under hösten med en plan för hur vi ska lägga upp det och vem som blir 2020 års Svensk-Amerikan.

Vi alla funderar nog på hur det ska bli till hösten med våra logemöten och svaret har vi

inte, vilket är frustrerande för oss alla. Vår loge kommer att ha ett fysiskt styrelsemöte andra halvan av augusti, där vi kommer att börja planera för de olika mötena vi har under hösten, vilka alternativ vi har, hur vi kan göra osv.

Jag tycker det är viktigt att logerna försöker ha ett styrelsemöte där man kan bolla sina tankar och se vad man kan göra för logeverksamheten kommande månader. Naturligtvis är det svårt att bestämma något, men att börja tänka framåt och se alternativa lösningar är viktigt för oss alla.

Vi i Exekutiva Rådet har nästa Skype möte den 20 augusti och därefter kommer vi att träffas i Norrköping 19-20 september för att skarpt börja detaljplanera kommande Distriktsmöte som vi planerat in att vara 13-15 maj 2021 på Grand Hotel i Norrköping. (Vasakväll den 13 maj, Distriktsmöte 14-15 maj). En

blänkare kom ut i förra Kärven och kommer även i Vasa Nytt och Vasa Stars nästa utgåvor.

Jag har även en hälsning från vår Distriktskassör, Ann-Sara Liljeblad att ni gärna får beställa och köpa smycken, märken och andra Vasamaterial av henne. Ni kan höra av er till henne på e-postadress: sasiljeblad@gmail.com

Ni ska veta att jag ofta tänker på er och saknar er. Det är så konstigt att inte kunna resa runt och besöka er ute i logerna. Jag hoppas innerligt att detta ska få ett slut så vi ska kunna träffas igen.

Jag önskar er alla det bästa, många sköna augusti dagar och likaså en fin höst. Ta hand om er och varandra.

Ni får gärna skriva till mig och berätta vad ni planerar för era loger framöver. Varna tankar och hälsningar,

*I Sanning och Enighet
Maggie Ahlin Thelin
DMDL19*

Kinship center...

tion har haft så omfattande kontakter med Svensk-Amerika.

Kinship Center har varit värd för Norra Distriktets arkivalier. Det innebär att det material som logerna lämnat till Centret har blivit skannat. Det gäller främst protokoll och skrivelser. Tyvärr har inte tiden medgett att Distriktslogens material är bearbetat. Det skannade materialet finns nu tillgängligt hos Exekutiva Rådet. Tidigt material, som lämnats till Landsarkivet i Göteborg är dock inte behandlat.

Kinship Center har sedan starten 1960 varit aktivt i firandet av Årets Svensk-Amerikan. Detta har skett i samarbete med Distriktet. Här har som regel firandet växlats mellan Södra och Norra Distrikten.

Under slutet av 2019 beslutade Karlstads kommun

Residenset, Karlstad

att inte längre ge något bidrag till Centret. Det innebär att verksamheten måste läggas ner. Arkiv och bibliotek kommer dock att placeras hos Värmlandsarkiv. Det är med andra ord räddat. Några aktiviteter som förr med bl.a. kontakter med Svensk-Amerika kommer dock att upphöra.

Vasa Ordens arkivalier som funnits vid Kinship Center kommer att överföras till Landsarkivet i Göteborg.

Logen Karlstad nr 632 kommer att föra arbetet med Årets Svensk-Amerikan vidare.

Här önskar vi givetvis ett fortsatt stöd från våra Vasavänner över hela landet. Firandet skall bli minst lika högtidligt som förr.

Som en av undertecknarna, representant för Kinship Center, ber jag få framföra ett stort och varmt tack till alla Vasavänner som på olika sätt stött vår verksamhet under åren!

Vi har varit några stycken från Exekutiva Rådet i DL19 som vid några tillfällen under maj månad rest till Karlstad för att gå igenom allt Vasamaterial, rensat, sorterat och packat ner i kartonger som sedan med hjälp av SLD Einar Savolainen Grön och MSLER Connie Grön körts till arkivet i Göteborg, där allt nu kommer att förvaras.

Det var med vemod och sorg i hjärtat vi jobbade dessa dagar, tänkte på alla fina, trivsamma stunder vi haft i Residenset genom åren tillsammans med många trevliga män-

niskor bl.a. i Vasa-sammanhang, tjänstemannautbildningar, ÅSA-evenemang.

Med glädje klev man in genom dörren och blev oftast välkomnad av Gunnel Lunde och sedan av vårt fantastiska värdpar, Erik och Elinor Gustavson, ett stort varmt Tack för allt ni ordnat och gjort för oss alla dessa år.

Vi är många som kommer att sakna denna plats. Vi ser fram emot att fortsatt träffas i Vasa-sammanhang på den nya plats ni framöver kommer att ha era Vasa möten på.

Karlstad/Norrköping
2020-06-10

*Erik Gustavson,
DH DL19/OLL632 Karlstad*

*Maggie Ahlin Thelin
DM DL19*

Sommarhälsning från VDM

Sommaren har så här långt varit skiftande. Inte minst vädret, som pendlat mellan hög värme till kyla och regn. Vi får hoppas att slutet av sommaren blir bättre.

Året 2020 kommer helt säkert att gå till historien, som året där det mesta avstannade. Vi kan inte längre berika oss med vårt normala sociala umgänge och för de ensamstående är detta extra påfrestande. För oss är vardagen att prata med grannarna över häcken, åka och handla på säkra tider, jobba i trädgården och städa i huset. Visst blir det fint, men det är dubbelt så roligt att göra fint när man väntar besök.

För Vasa Orden av Amerika är det också extra svårt. Vi har varit tvungna att ställa in alla logemöten och utflykter. En del loger har haft mindre sammankomster i det

fria och det är bra. Jag tror att vi alla saknar den gemenskap som vår samvaro i logerna ger oss. Vi saknar traditionerna och ritualerna på våra logemöten, den fina underhållningen och den goda maten på våra efterkapitel.

En uppmaning är att fortsätta och ha kontakt med varandra genom telefon, mail eller varför inte Skype eller motsvarande, där vi kan se varandra i realtid samtidigt som vi pratar med varandra.

Min egen loge i Stockholm är f.n. helt nedstängd. Vi varken får eller kan mötas eftersom vår möteslokal, Odd Fellow, är stängd.

Vi får dock ta det onda med det goda och vara lojala med de avstånd som vi tvingas ta och låta året 2020 bli ett "fruset" år som vi förhoppningsvis snart kan lägga till handlingarna. Vi måste hålla ut och invänta besked från regeringen och folkhälsomyndigheten med förhoppningen att vi snart ses igen.

Under början av året hade vi en tjänstemannautbildning i Karlstad. Allt var väl förberett och genomfördes av alla inblandade på bästa sätt. Det var troligtvis den sista stora samlingen inom distriktet under året. Går väl att säga att tjänstemannautbildningen genomfördes i "elfte timmen", innan Sverige stängde ner pga. Corona.

Vi får här tacka Erik och Eleonor Gustavson för deras generösa medverkan med att vi fick vara i Kinships lokaler i Residenset och den fantastiska mat vi blev serverade samt tack till Logen Karlstad för ett väl genomfört logemöte som vi alla deltog i.

Tyvärr är detta ett minne blott. Den sista maj avvecklades Kinship center och Logen Karlstad måste nu sammanträdas i andra lokaler då residensets lokaler helt har lämnats. Vi får också hitta en ny

plats att i fortsättningen ha vår tjänstemannautbildning på.

Under året har vissa förberedelser gjorts för Distriktsmötet 2021. Bl.a. har plats och hotell valts. Under hösten kommer vi att intensifiera förberedelserna och tanken är att ER ska starta det skarpa arbetet i september med en samling på berört hotell i Norrköping. Med utgångspunkt från detta kan vi sedan detaljplanera Distriktsmötets genomförande.

Vi får hoppas att pandemin inte ställer hinder i vägen så att vi får svårigheter att genomföra vårt Distriktsmöte under Kristi himmelsfärdshelgen 2021.

Jag får önska alla Vasamedlemmar en riktigt varm och god fortsättning på sommaren med en hälsning från det fagra Skåne.

*Håkan Holmgren
VDM*

Tankar i Coronatider...

I naturen har det varit en vacker vår och försommar och det känns som om årstiderna gjort sitt bästa för att vi ska orka med den osynliga fienden Covid-19, som har satt de flesta av oss i karantän.

Det mesta i samhället, våra föreningar och loger och inte mist vårt privata liv har ställts på ända både på gott och ont, fast mest på ont. Många familjer har drabbats av att någon i deras flock har insjuknat och

några har tyvärr gått bort. Det enda vi kunde göra var att tvätta händerna och hålla avstånd.

På plussidan för min del har varit att få skruva ned tempot och inte skämmas för att man vissa dagar är "lat" och ägnar sig åt att läsa böcker, lyssna på musik, städa garderober, baka kakor m.m. Jag har också jobbat i min lilla radhusträdgård och ökat krukodlingen med kryddörter, jordgubbar och tomater och planterat en ny ros.

Midsommarhelgen var den mest annorlunda jag firat i hela mitt liv. Vi som brukar vara 25-30 personer dvs familj, vänner och släktingar av alla generationer. Det brukar vara mycket mat, sång och glädje fast oftast regn.

Men inte i år, då var det värme och strålände sol, men bara fem personer - fyra satt vid ett bord och jag vid ett eget "karantänsbord", fyra kunde dricka snaps till sillen men jag som skulle köra hem fick avstå. Det blev ändå en fin högtid som jag alltid ska minnas som Coronahelgen 2020.

På minussidan är det vår loge och logesyskon som jag saknar mycket. De fina ceremonierna och de trevliga efterkapitlen. Visst kan man tala med varandra i telefon men det kan inte jämföras med det fysiska mötet. Ingen av oss vet ju inte hur länge det dröjer tills allt är som förut igen.

Vi i Skövdelogen undrar hur det ska bli med vårt 70-årsjubileum i november, och det ser rätt mörkt ut i skrivande stund.

Denna sommar har jag en jämn födelsedag och planerna var att fira den och San Francisco-vännerna skulle komma. Det blir inget av med något firande och inga gäster från Kalifornien, men världen går inte under för det och det kommer säkert fler tillfällen för kalas.

Ja, detta är lite av mina funderingar och jag tänker att vi

måste fortsätta att tvätta händerna, hålla avstånd och hålla ut. Det finns en framtid som väntar när allt det här är över och då får vi ta tag i vårt logearbete med förenade ansträngningar och det ser jag fram emot. Till slut ett citat ur en text av Laleh.

"En stund på jorden,
en stund på jorden.
Jag var där, jag var där.
En stund på jorden,
en stund på jorden."

*I Sanning och Enighet
Gun Magnusson Särndahl
MDER*

100-åringen Bertil firades stort

Bertil Lindqvist fyllde 100 år på söndagen. Han firades stort av släkt, vänner och musikkår - från sin plats på balkongen ett par våningar upp.

Det blev ett annorlunda födelsedagskalas för Bertil Lindqvist, boende på Skräddaregårdens vårdboende i Barhall.

Några minuter före klockan 10 samlades släkt, vänner och medlemmar från hemvärnets musikkår för att uppmärksamma 100-åringen under hans stora dag.

- Vi har inte träffat pappa sedan slutet av mars. Det känns väldigt konstigt alltsammans i dessa coronatider, men sam-

tidigt otroligt fint att vi ändå kan göra det här för honom, sa äldsta sonen, Magnus Lindqvist, 72 år.

Bredvid sig hade han sin lillebror, Jan-Erik Lindqvist, 70 år.

Och en bit bort satt deras mamma, May Lindqvist, som för bara några veckor sedan fyllde 96 år.

- Hon hör lite dåligt och kan nog inte svara om du har några frågor till henne, förklarade Jan-Erik vänligt.

På gräsmattan utanför vårdboendet rörde sig också en skara barnbarn och barnbarnsbarn för att delta i kalaset.

- Pappa var officer i militären. Han tjänstgjorde bland annat på I 4 i Linköping. Under andra världskriget var han stationerad vid riksgränsen längst upp i norr och vid ett tillfälle gick han över gränsen till Norge. Då blev han tillfångatagen av nazisterna. Han satt fängslad i Oslo i sex månader innan han frigavs. Tyskarna trodde att han var spion, berättade Magnus.

Att Bertil gillade uppvaktingen gick inte att ta miste på.

Under hela firandet stod han och vinkade till gratulanterna och när ceremonin var över ropade han så gott han kunde:

– Tack så mycket. Det här var fint av er.

*Pelle Johansson
Journalist (text och foto)
Östgöta Correspondenten*

Ovanstående artikel och bild har återgetts i sin helhet efter inhämtat tillstånd från Östgöta Correspondenten/pn

Tilläggs kan att Bertil Lindqvist och hans fru Maj har båda varit medlemmar av Logen Filbyter nr 714. Maj har även innehaft tjänst inom Distriktet.

60-årsnål utdelad

Efter 70 år i Sveriges tredje största stad – Chicago – återvände Per-Hugo Kristensson till Partille 2019 och blev snabbt medlem av Logen Göteborg nr 452.

Det första logemötet för Per-Hugo var logens vårmiddag på restaurang. Dit var också många av Per-Hugos släktingar bjudna. Dessa släktingar hade gjort flytten hem till Sverige en "sång och en dans" efter att ha varit bosatt i Chicago i många år.

Per-Hugo är journalist i grunden och arbetade bl.a.

på Chicago Tribune, samt skrev till "Svensk Amerikanaren". Han var verksam i många föreningar, och var bl.a. ombedd att rädda Logen Austin nr 466, då flera av logens tjänstemän antingen var sjuka eller hade avlidit.

Att sprida svensk kultur var alltid på menyn och Per-Hugo bjöd ofta in till det exotiska svenska smörgåsbordet.

Per-Hugo satt också i styrelsen för Vasa Park i South Algine, ILL och lyckades, tillsammans med andra, rädda parken från att bli såld. Idag firar man där Scandinavian Day med ca 2000 deltagare varje år. På Per-Hugos initiativ startades "Friends of Vasa Park" som snabbt fick 350 medlemmar, som hjälpte till med målning och snickerier.

Vid logen möte den 23 februari firades Per-Hugos 60-åriga medlemskap i Vasa Orden av Amerika med blommor och diplom. Per-Hugo hade då faktiskt varit medlem i hela 62 år!

*Sammandrag från Per-Hugos skrivelse, gjord av Pia Norrman
Foto: Charlotte Börjesson*

Logen Göteborg

USAs nationaldag den 4 juli är en viktig dag att fira i Vasa Orden av Amerika. Men i år blev det under mycket speciella

förutsättningar. Pga. pandemin måste vi följa Folkhälsomyndighetens restriktioner att hålla avstånd och inte samlas i större grupper.

Logen Göteborg nr 452 bjöd in till en begränsad picknick vid Gräfsnäsgrården i Slottsskogen i Göteborg, där man kan hålla avstånd men ändå vara tillsammans. Hembakat, dryck och frallor fanns i korgarna. Stämning var god och regnet höll sig borta. Monica Olsson och Gunnel Svensson blev plötsligt medvetna om att de hade rest med samma M/S Kungsholm från New York till Göteborg. Det var i december 1962, då stormen över Nordsjön sprängde sönder en hyttventil och havet forsade in och julmaten hamnade på restauranggolvet. Vilket oväntat sammanträffande efter 58 år!

Våra tankar gick också till logens hedersmedlem Kerstin Toft som just har lämnat syskonkedjan efter 65 år som medlem. Kerstin föddes samma år som logen Göteborg instiftades - år 1924.

Torsten Olsson, VO

Kuriosa Logen Stockholm

Vid Logen Stockholm nr 589 och dess 40-årsjubileum den 5 januari 1974, kom operasångare Folke Andersson att med-

Logen Göteborg: Gunnel Svensson, DKL Charlotte Börjesson, VO Torsten Olsson och KL Monica Olsson. Foto: Eleonor Aspwing

verka, men pianisten som var en av dåvarande medlemmar i Logen Stockholm nr 589 lovade att ackompanjera Folke. Men redan vid repetitionen syntes det inte bli bra, för hon (pianisten) rent av krävde att Folke skulle sjunga efter hennes tonläge som sopran. Han själv var ju tenor. Pianisten kom inte, men den kvällen blev i alla fall räddad.

Två ordenssystrar från Logen Mälardrottningen nr 563 blev kvällens räddning i sista stund. Med Elsa Fleetwood vid pianot och Margareta Ekenstam som sångpartner till Folke Andersson blev det en succé som jag aldrig glömmer. Och Folke var nöjd och glad över att Elsa Fleetwood och Margareta Ekenstam kom till undsättning.

Tack än en gång Margareta Ekenstam (numera medlem i Logen Stockholm nr 589) för din insats.

Så till slut lite fakta om Folke Andersson: född 16 december 1892 i Eskilstuna,

första sånglektionen 3 december 1912, blev 1922 knuten till Operan i Stockholm fram till

1924. Och 1932 kom han att bli välkänd som operettsångare i Ökensången på Oscarsteatern i Stockholm och med ett flertal inspelningar på grammofoonskivor.

Vid ett tillfälle hamnade han bland akademiker som presenterade sig som fil.kand, fil.mag samt fil.lic. Men eftersom Folke hade arbetat som filhuggare vid en av Eskilstunas industrier, så presenterade han sig som fil.hugg. Andersson.

I Folkes närmaste släkt är det tre som varit grammofonartister. Förutom Folke själv, hans bror Lars Andersson

(Lasse Luta - trubadur) och deras kusin Ingvar "Tjotta" Olsson, känd fotbollsspelare i AIK under 1950-talet.

*I Sanning och Enighet
Bo Hjulström, HM*

Halloween, bus eller godis och ljuslyktepumpor!?

Halloween firas den 31 oktober. Det hörs ju på namnet att det inte är en gammal svensk sed. Vi i Vasa Orden av Amerika är ju inriktade på samarbete med svenskättlingar i Amerika, och importerade festen därifrån, men Halloween har inte sitt ursprung i USA.

Halloween tros ha uppstått när vikingarna på sina färder på 400-talet, kom i kontakt med kelterna på Irland. Vikingarna kom med sitt höstblot, vilket sammanföll och liknade kelternas Samhain, där man den 31 oktober firade att skördesäsongen var slut och vinterhalvåret började. Kelterna tänkte sig också, att de dödas själar återvände till jorden den natten, vilket är ursprunget till vår ljusändning för att hedra våra döda anförvanter på Allhelgonadagen.

Europa kristnades och på 700-talet valde påven Gregorius III, att flytta "alla helgons dag" från maj till den 1 november. På så sätt blev 31 oktober "allhelgonaafton". Kyrkan arbetade för att konkurrera ut det världsliga halloweenfirandet, utan att lyckas

I mitten av 1800-talet, när nödåren drabbade Europa, emigrerade många européer till USA, bl.a. många irländare,

vilka tog med sina seder och Halloween inlemmades i det amerikanska samhället.

Halloweenfirande finns omnämnt i Sverige 1950-1960-talen, men inget hände förrän på 1990-talet, när "Hard Rock Café" tillsammans med "Buttericks" i Stockholm gjorde en satsning för att fira Halloween. 1997 började detaljhandeln intressera sig för helgen och idag omsätter den miljarder.

Det som från början var hedniska riter, har blivit festernas halloween med barnens bus eller godis den 31 oktober och att vi kommer ihåg våra avlidna släktingar med ljus på gravarna.

Källa: Wikipedia och deras referenslista/GÖ

Manusstopp: 1 november 2020

Manus (wordformat), gärna med foton (jpeg) som inte är inbakade i texten utan separata filer, skickas till redaktören: Pia Norrman, Galonvägen 24, 168 73 Bromma eller piabromma@gmail.com (Logen Stockholm nr 589) Redaktionskommitté: Greta Öhgren, Logen Stockholm nr 589 och Arne Lundin, Logen Filbyter nr 714 Ansvarig utgivare: DM Maggie Ahlin Thelin, Logen Bråviken nr 751